

Přílohy

Informovaný souhlas

Poskytnutím rozhovoru se zapojujete do výzkumu o partnerském násilí v církvi, který je realizován v rámci vznikající diplomové práce "Domácí násilí v církvi – partnerské násilí v pastoračním kontextu se zaměřením na české evangelikální prostředí".

Hlavní otázka výzkumu zní "Jak duchovní českých evangelikálních denominací vnímají problematiku partnerského násilí ve své církvi a jaké s ní mají zkušenosti ve své pastorační praxi?"

Tento výzkum je anonymní a není třeba sdělovat žádné osobní informace nebo citlivé informace z pastorační praxe. Nebude známa ani denominace, za kterou hovoříte. V případě potřeby je rozhovor možné kdykoliv přerušit či ukončit. Odhadovaná délka rozhovoru je 30 minut.

Rozhovor bude pro účely výzkumu nahráván a přepsán. Po zpracování dat bude nahrávka vymazána, a to nejpozději do 31.12.2024. Diplomová práce, jejíž je výzkum součástí, bude veřejně přístupná po jejím obhájení. V případě zájmu je možné ji zaslat soukromě mailem.

Okruhy témat k rozhovorům

Byly zodpovězeny otázky respondenta ohledně výzkumu, dává informovaný souhlas a souhlasí s nahráváním?

- 1) Můžete stručně představit vaši práci duchovního (jak dlouho a jak intenzivně) a váš sbor (velikost, aktivity, zaměření, ...)?
- 2) Co si představíte pod pojmem partnerské domácí násilí?
- 3) Setkáváte se v rámci vaší práce pastora s případy partnerského násilí? Jak?
- 4) S jakými formami partnerského násilí se v církvi setkáváte?
- 5) V čem by podle vás měla (mohla) spočívat pastorační intervence, pokud by se u vás ve sboru něco takového řešilo? Jak by vypadala?
- 6) Jak by se mělo pastoračně pracovat s obětí? (Co jí může církev, pastor nabídnout?)
- 7) Jak by se mělo pastoračně pracovat s násilníkem?
- 8) Co jsou podle vás hlavní teologická východiska, která by měla zaznít v souvislosti s touto problematikou?
- 9) Jak se stavíte k řešení této situace rozvodem/odlukou?
- 10) Vnímáte v oblasti partnerského násilí nějaká specifika, se kterými se můžeme setkat pouze v církvi? (Které se týkají věřících aktérů PN)
- 11) Kdy je podle Vás vhodné předat situaci do rukou dalších odborníků?
- 12) Myslíte si, že se ve vaší církvi o tomto tématu dostatečně mluví? (v kázání, mezi vedoucími, důvěra se svěřit, že se to děje)
- 13) Jak se v této oblasti vzděláváte? Odkud čerpáte informace? Cítíte se připraven takovouto situaci řešit?
- 14) Napadá vás k tomuto tématu ještě něco, co byste chtěl/a zmínit?

Tabulka s příklady kategorií a kódů

KATEGORIE	PODKATEGORIE	KÓDY
Kontext	praxe	délka 3–33 let, činnost (řadový kazatel, seniorní pozice, kaplanská služba, spolukazatel, oddávající, manželský pár, služba s manželkou...)
	sbor	velikost 10–300 členů (většinou vícegenerační), zaměření (rodinné, misijní, sociální, obnova sboru, chvála a duchovní růst ...), struktura (skupinky, členové, vedoucí, staršovstvo, duchovní, celocírkevní vedení)
	zkušenost s PN	osobní s fyzickým násilím max 3x za službu, osobní s psychickým násilím (častější, ale hůře se rozpoznává), z doslechu z jiné denominace, podezření
Povědomí	klasifikace PN	formy (fyzické, psychické, duchovní, ponižování, manipulace, ...), rysy (týká se obou pohlaví, častěji na ženách, mezi blízkými, stupňuje se, fyzické zjevné, jinak obtížné poznat, nebezpečné, ...), druhy (PN, na dětech)
	vzdělávání	zkušenost, společenský diskurz, četba, semináře, obecné pastorační vzdělání, zatím nebylo potřeba, příbuzná témata (terapie, téma oběti, sexuální zneužívání, anti human trafficking), možnost se poradit, dostatečné x vnímá mezery
	otevřenost o tom mluvit	tabuizované, mezi vedoucími většinou ne, potřeba budovat důvěru ve společenství a atmosféru milosti a přijetí, pastoři to nechtějí řešit, vedoucí a pastoři o tom nechtějí mluvit

Pastorace	co	cíl pastorace (spása, uzdravení, vztah s Bohem), dlouhodobý proces, nemusí přinést řešení
	kdo	duchovní, manželka, skupinka, další vedoucí, křesťanští odborníci, Boží intervence (vedení Duchem svatým)
	jak	nástroje (rozhovor, naslouchání, modlitba, provázení, napomínání, práce s Písmem, služba osvobození, vymítání, praktická pomoc – azyl, jít příkladem), hledání příčiny (např. vzorec, generační, hněv, patologie, posedlost, ...) individuální x ideálně obou, dobrovolná, pozor na rady, osobní zodpovědnost, práce se studem, držet si hranice (respektovat soukromí), učit komunikaci
	koho	obou (získat kontext, tenká hranice s manželským poradenstvím, ověřit si to, rozdělení rolí, láska, zdravý vztah, ...), oběti (bezpečí, hodnota, důstojnost, přijetí, láska, odpuštění – cesta k uzdravení, vnitřní uzdravení, zmocnění, nedávat falešnou naději, neříkat, aby to vydržela, podíl viny – dráždí, najít spouštěč, ...), agresora (konfrontace, kázeň, vyloučení, vymítání, soucit se selháním, také se může cítit jako oběť, může se šprajcnout, ...)
	spolupráce	znát své limity, v případě nebezpečí, nic se tím nezkaží (ostuda), s kým (kolegové, křesťanští odborníci, terapeuti, manželští poradci, psychologové, pomáhající NGOs, stát – policie, soud, sociální pracovník, ...), nahlašovací povinnost
Řešení PN	odluka/rozvod	odluka (dobré řešení, různě dlouhá, zajistí bezpečí, možnost čekat na druhého...),

		rozvod (špatný, ale někdy nutný, problematický, zavírá dveře, nevyřeší špatné vzorce chování, hřích jako každý jiný – neměl by stigmatizovat, možnost zůstat, není Božím řešením, osobní svobodné rozhodnutí
	stát	intervence policie, soudu, institut vykázaní
	ostatní	individuální, na základě vlastního rozhodnutí, není v moci pastorače, nadpřirozený Boží zásah
Teologické důrazy	texty	zneužitelné, dysfunkční ze SZ (nejsme v tom sami), Tamar, Zafira a Abigail, Josefův příběh, otroctví v Egyptě (příběh osvobození), Přísloví 31, 11 (příklad zdravého svobodného vztahu), 1. Korintským 13 a listy Jana (jak má vypadat láska, láska postavená na skutcích 1x), nepokládejte jeden druhého za přednějšího než sebe, 1. Korintským 7, Efezským 5 (muž miluje, žena ctí, podřizují se oba), Sodoma a Gomora (Hospodin slyší trpící), proroci (Bůh se zastává utiskovaných), list Jakubův (ovládání jazyka a hněvu)
	důrazy	odmítnout násilí jako Ježíš, Bůh je trpělivý, lidská důstojnost (Boží stvoření, chrám DS), odpuštění, role muže a ženy, perspektiva věčnosti, Hospodin je ochránce utiskovaných (sirotků a vdov), každý je hříšník (selhání se dá řešit), hodnota manželství (záměr je jeden muž pro jednu ženu, Bůh nemá rád rozvod, přípustný pro tvrdost srdce, odsoudit někoho k utrpení je pro Boha nepřípustné, ne všechny druhy sebeobětování se jsou Boží vůlí, Ježíš nebyl bezbrannou obětí,

		Pavel - stát má právo meče, vydání svět- ským institucím - ostuda (což mezi vámi nejsou žádní moudří), ochrana života, pravda (říkat pravdu o tom, co se děje)
Církevní spe- cifika	zdroje	rodinné prostředí (jednou naopak anony- mita), podpora společenství (modlitební, sociální, praktická), praktická pomoc ko- munity, mezigenderové vztahy jsou bez- pečnější (zpětná vazba a podpora opač- ného pohlaví), prostředí proměny, vyšší normy a citlivost na násilí, více žen, symptomy v církvi (odmítnutí služby, ne- důvěra k mužským církevním vedoucím)
	bariéry	riziko zneužití dobrých věcí, zneužití Bib- lických textů, duchovní násilí, zranitelnost společenství (hrozí rozpad vztahů, pokud by se něco provalilo), nediskrétnost (po- mluvy), snaha dobře vypadat (je těžší vyjít ven se selháním), hrozba rychlého odpuš- tění, tlak (odpustit a vydržet to), ...
	další	duchovní rozměr problémů (duchovní boj, duchovní vliv může být hmatatelnější, nadpřirozené zdroje, vedení DS), nemoc- nice (může se projevit nevyřešená věc z minulosti)
Další		srovnání s USA, příbuzná témata (sexuální zneužívání v církvi, anti human traffic- king), české prostředí je necírkevní (to co se jinde do církve vleze se v ČR už může ocitnout mimo), vlivy - Garry Collins, vnitřní uzdravení (Alan Vincent)

Ukázky z rozhovorů

Respondent 8, O rozdílech pastorače a terapie.

“Zase, tak jak já jsem se bavil s terapeuty, tak mnozí říkají, že vlastně oni ne-nabízejí úplně cestu, a teď abych to dobře vyjádřil, úplně cestu ven. Spíš pomáhají rozebrat tu situaci, minulost, dětství, aby ti lidé vlastně nějak si mohli jako verbalizovat to, co se s nimi děje a třeba úplně tomu nerozuměj, nebo nechápou, kde se to vzalo, a tak dále. Což si myslím, že asi je jedna z klíčových věcí terapie, jakoby todleto... A samozřejmě ono potom... Já to chápu tak, že když si to člověk uvědomí, nějak zjistí ty zdroje, tak s tím může pracovat. Jo, určitě tam je to o tom, že něco proaktivně dělá. Ale většinou přeci jenom tam asi není tolik ten terapeut zároveň jako ten, kdo by to někam vedl, jako někam dál. Jo, nebo tak mi to vysvětlovali někteří ti terapeuti. Což já v pastorační péči přeci jenom ji odvozuji od toho, že Ježíš je pastýř. Tak on určitě tu ovečku opečovává a jako samozřejmě hnedka netlačí někam jít, pokud má zlomenou nohu, ale zároveň nakonec cílem je uzdravení, nebo nějaká pomoc v té aktuální krizi, ale zároveň cesta někam dál, že jo, cesta k učenictví, nebo k tomu, že pán Bůh má nějaký další krok. Tak to si myslím, že je jakoby specifikum asi pastorače. Tak, jak jsem se bavil s terapeuty, tak, no, oni ani vlastně často i ti křesťanští, si jako dávají jakoby trošku do závorky to, aby tam příliš vsouvali Pána Boha nebo co Pán Bůh chce. Kdežto pastorače si myslím, že tam by pro to, tak jak chápu, nebo já lidem i říkám, já nabízím pastorači, ne terapii, To já fakt nejsem jako vůbec... to bych si ani... jako takhle přemýšlet... protože já nemám to vzdělání, jo. A samozřejmě taky pak i v tý pastorači řešíme, kde se to vzalo, jak se to vzalo, ale já jim říkám, já vám můžu nabídnout nějaký duchovní pohled, ne úplně psychoterapeutický.”

Respondent 5, Zafira a Abigail

“No, máme v církvi spousta dobřejch věcí. A když se špatně používají, tak jsou na škodu. Jo, třeba máme za to, že existuje míra loajality mezi mužem a ženou, v manželství. Jo, že vlastně jakoby jsou jedno. A to je skvělá věc do té doby, než vlastně třeba jeden z těch partnerů ujede. Jsou takový dva příklady, a je rád používám, protože si myslím, že jsou jako extrémní na každou stranou. Že je

potřeba si rozmyslet, jestli ta žena bude jako Zafira nebo jako Abigail. Zafira vlastně byla věrná tomu svému muži a držela s ním basu až za hrob. To znamená, že ona umřela stejně jako on potom, co lhala jako on. A myslím si, že to je jako, to je tragický. Na druhou stranu manžel Abigail, Nabal, byl prostě hrubej a zlej. A ona věděla, že pokud něco neudělá, tak o život přijde spousta lidí. Jo, protože ten král David by je prostě vyřezal. Tak šla, a vlastně obešla toho svého muže a udělala něco, co je správný. A správný v Božích očích, a správný nejenom jako že ona si to myslela, ale že to skutečně správný bylo. A tomu manželu prostě nebyla loajální. Jo, a my ačkoliv máme jakoby tady to, že ti lidi si prostě potřebují důvěřovat, láska přikrývá hříchy, a to jsou takový jako dobrý věci... Ale v okamžiku, kdy ten jeden člověk se vymaní z toho, že to přestane dělat a začne bejt násilnej, začne dělat věci špatně, tak je potřeba, je potřeba prostě to řešit a hledat pomoc, hledat pravdu.”

Respondent 7, Chvála ženy statečné

“Jo, napadá mě třeba úplně krásný text z knihy Přísloví, z 31. kapitoly, kde tam je chvála statečné ženy. Kde ta žena a muž v podstatě žijí vztah. I ten muž ji chválí před svými kamarády, chválí, jak je šikovná, jak je zručná, krásně vede domácnost... A ona zase dělá úplně jiné věci. Ona tam prostě nakupuje a stará se. A že tam je ukázáno, že vlastně i ten vztah muže a ženy může být vztah dvou lidí, kteří mají nejen tu společnou domácnost a ten společný prostor, ale že mají taky každý své okruhy svých přátel a svých činností. A že to, že ti lidé dělají nějakou práci nezávisle na sobě, není vůbec špatně. A že vlastně taková ta svoboda, toho mít své přátele, mít své koníčky, mít své záliby, nebýt pořád spolu, tady říkám ve Slezsku – nebýt pořád někomu za zadkem. Takže to je jako úplně v pořádku. Že i ta Bible, která řekne, ano, jste jedno tělo, v té první Mojžíšově, tak řekne třeba v té knize Přísloví, když žijete a radujete se s těmi lidmi, se kterými vám je dobře, tak i tohle je legitimní vztah. A myslím si, že třeba to násilí častokrát plyne z určitých žárlivých a majetnických jakoby nálad. A tam nás Bible učí, celou dobu, od té první až po tu poslední knihu, abychom s tím majetnickým stylem lásky pokud možno vypakovali ven, že to tam prostě nepatří.”

Respondent 6, O rozvodu

“Tak víte co, já jako, já tady tu oblast, já jsem ji v jednom období, úplně musím říct, docela detailně zkoumal. A přijde mi to, teda jako došel jsem k závěru, že to je jako dost individuální. Jo. Myslím si, že jako obecně že pán Bůh nemá rád rozvod. To si myslím, že je taková jako pravda biblická. A jako, že by se mohli lidi, a to nemusí být jenom křesťané, ale myslím si, že ani z normálního světského rozvodu pán Bůh není úplně jako nadšenej. Jo, protože tam přece jenom taky vzniká nějaká smlouva, i když lidi neví vlastně o čem to je. Ale prostě jako, když tam jsou třeba ještě děti, že jo. Ale jako se týče, co se týče jako... No, zkrátka myslím si, že to je fakt jako individuální. Zjistil jsem, že dost lidí jako má jenom striktní názor. Prostě nemůžeš. A když se rozvedeš, tak už se nesmíš nikdy jako vdát nebo oženit. Jo, a já to vidím trošku jinak. Já jsem tohleto téma zkoumal nejenom jakoby z Nový smlouvy, ale i Starý smlouvy a zdá se mi... Zdá se mi prostě, ale je to na každém člověku, jako samozřejmě je to individuální, jak se rozhodne. Je to na svědomí každého... Ale mně se zdá, že tam jsou tři faktory, přinejmenším jo. A to to vůbec nezlehčuju. A jakoby pro mě, abych toho člověka vedl vždycky k tomu, že... nebo ty lidi k tomu, aby se zachránilo to manželství. Jo a věřím, že Pán Bůh to může úžasně slepit. Ale myslím si, že to je smilstvo. A myslím si, že to je jak psychický, tak fyzicky násilí, že za těchto předpokladů si dokážu představit, že prostě ten rozvod... Jako nějakým způsobem věřím tomu, že pán Bůh tomu jako rozumí. Jestliže... Znáám jako jeden případ manželů, kdy vlastně tam byl jako fakt teror, teror tý ženy. Jo a vlastně Nová smlouva zmiňuje jenom to smilstvo. Ale teď si vemte, že prostě ten její manžel by nespáchal smilstvo a ani ona, takže jako, kdybysme řekli dobře, je to slepený, nemůže to jako člověk rozdělovat, ale přitom on prostě 30 let nějakých, nebo nevím, jak dlouho zhruba fakt takový počet let jo, tak on jí prostě jako týral psychicky, i fyzicky jí napadal. A jako mě přijde úplně jako tak, jak jsem doposavad' poznal Boha, že i jako v jeho srdci je to jako nepřipustný, jo, tohleto. Jo, že ta ženská... A fakt vyloženě potom chodí lidi a říkají ,ty se nemůžeš rozvést, ty musíš prostě vydržet, vytrvat a musíš se za něho modlit'. A to už se staly takový případy, že ta žena zůstala a on ji zabil. Jo, a já si myslím, že to je hloupost. Ale říkám někdy, to se nedá jakoby řešit paušálně. Jakože jeden případ je a vytvoří se precedens. Ale prostě je to individuální a znám jednu sestru, která ani nepochází z (naší denominace), ale

prostě ona od toho manžela odešla, jsou v odluce, a ona je tak pokorná, že vlastně on, když jede pryč, vždycky někam, tak ona jde do toho jejich bytu a všechno tam uklidí. A pak jde zase pryč, aby s ním nemusela bejt, protože on ji fakt jako fyzicky, po ní šel. Že jo... ale jsou zase případy, kdy vlastně jsem vnímal, že jsem říkal, jo, to je prostě dobře, že ta ženská se s ním rozvedla, že šla pryč, že prostě od něho utekla. A on pak byl třeba zatčenej dokonce. Protože fakt jako napadal jí, i tu její rodinu, prostě otce jejího, a tak, takže to bylo fakt nebezpečný. Tam už šlo až o život. A to si myslím, mě přijde, že je potřeba jako to Písmo jako vykládat i v kontextu té situace.”

Respondent 8, O bezmocné oběti

“A to je vlastně začarovanej kruh. Jo, pokud já si myslím, že jsem bezmocná oběť a já vlastně nemůžu jinak, když vznikne tahle situace, nebo tohleto udělá ten druhý, no, tak já vlastně nemůžu jinak, než udělat tohleto. Takže já se snažím, když už teda, tak potom vstoupit do toho ‚nemůžu jinak‘, nebo ‚jsem bezmocná oběť‘, protože věřím, že to, co udělal Ježíš znamená, že už nikdy nikdo nemusí být bezmocná oběť. Tím neříkám, že to je jednoduchý, že... Ale jako já to řeknu ještě na jiném příkladu. Jo, jako četl jsem takovej příběh, já nevím, jestli byl pravdivej nebo smyšlenej, ale stejně si myslím, že v tom je pravda. Jo, že přišla nějaká žena k terapeutovi a ted’ka mu asi hodinu popisovala tu hrůzu, ve který žije, a na konci řekla ‚A doufám, že to je aspoň trochu moje vina.‘ a on se jí zeptal ‚Počkejte, jako proč, co to je?‘, no a ona mu řekla ‚Pak s tím něco můžu udělat. Protože pokud to je všechno jenom jakoby záležitost mého okolí, no tak pak jsem fakt jako...‘ a ted’ bych měl tendenci pouštět nějaký sprostý slovo, ale jako ‚Pak jsem teda fakt jako pytlí jako. Protože já jsem jenom závislej na tom, jestli se mě zastane někdo z okolí.‘ Jo, kdežto, to co já věřím, že přináší jako naději, jako v Bohu, v Kristu, že zaprvý se nás zastává On. To znamená, že už tam nemusím mít minimálně ten pocit bezmocný oběti. Ale zároveň mě to zmocňuje k tomu, že můžu hledat cestu, kde je nějaký prostor, kde já můžu něco dělat. Jo, tak takhle já chápu třeba i Frankla a tu jeho reflexi právě koncentračního tábora, že i on jakoby promejšlel, že furt je nějaký prostor, kdy já můžu reagovat. Že to není tak, že jsem... Že jo, tak ten koncentrační tábor by udělaný tak, aby ty lidi byli naprosto bezmocný, aby byli

jako loutky. A přesto on, nebo já nevím ještě pak Edith Eger, 'Máme na vybranou', to jsou takový knihy, který pro mě jsou strašně silný, kdy oni vlastně dochází k tomu, že i v takovejhlech krajních situacích stejně tam je nějaký prostor, kde mám na vybranou, jak na to budou reagovat."

Ukázka z příručky ČEA, Str. 60–63

Domácí násilí, jeho prevence a řešení v církvi, příručka pro sbory

DOMACINASILI.EA.CZ

Základní otázky:

Neměly by se manželky prostě podřizovat svým manželům?

Tento text v Efezským 5,21–33 začíná příkazem, abychom se podřizovali jedni druhým, což je ozvěnou rovnosti, kterou vidíme před pádem.

Pavel vysvětluje pojem podřízenosti přirovnáním ke vztahu mezi církví a Kristem (Ef 5,24). Podřízenost církve Kristu není výsledkem povinnosti nebo síly, ani nátlaku nebo strachu. Církev se podřizuje Kristu v odpovědi na jeho velkou lásku. Z křesťanského hlediska by podřízení se mělo být dobrovolným aktem lásky, nikoli důsledkem strachu.

V tomto případě je manžel, který má větší moc a postavení, vyzván, aby se nejprve podřídil tím, že dá to, co právem patří jeho ženě. Pak, aby byl výčet úplný, je manželce řečeno, že stejná povinnost platí i pro ni. Takováto vzájemnost týkající se manželství je v převážně patriarchálním světě pozoruhodná.

Pavův jazyk vzájemnosti je v příkrém rozporu s představou sexu bez souhlasu nebo sexu na požádání. Používat Pavlova slova jako omluvu nebo zlehčování znásilnění znamená nejen manipulovat s jeho spisy, ale také pomíjet hlavní myšlenku jeho učení o tom, že máme dávat přednost jedni druhým.

Může manžel znásilnit svou manželku?

Znásilnění v manželství existuje a je nejen hříchem, ale také trestným činem. Je považováno za formu domácího násilí a v řadě zemí je nezákonné, včetně České republiky. První Korintským 7,4a (ČSP) říká, že „žena nevládne svým tělem, nýbrž její muž“. Tento verš vytržený z kontextu se používá k tomu, aby se ženám upírala možnost rozhodnout, zda se sexem souhlasí, a někdy se jím ospravedlňuje znásilnění v manželství.

Pavel v celém tomto textu (1. Korintským 7,1–7) výslovně, důsledně a záměrně vyjadřuje vzájemnost ve vztahu mezi ženou a mužem. Píše sice, že „žena nevládne svým tělem“, ale zároveň v téže větě říká, že „podobně však ani muž nemá své tělo pro sebe, ale pro svou ženu“.

Nemáme přijímat utrpení?

Následování Ježíše člověka něco stojí. Ježíš řekl svým následovníkům, aby vzali svůj kříž a následovali ho (Lk 9,23). V 1. Petrově 2,20–21 Petr píše, že utrpení v důsledku toho, že jednáme správně, je chvályhodné, a že bychom měli kráčet v Kristových šlépějích. Někteří tento text používají k tomu, aby tvrdili, že ženy by měly zůstat s násilníky a snášet utrpení s radostí. Nezapomínejme však, že Ježíš se několikrát vyhnul těm, kteří měli autoritu a chtěli mu ublížit, aby mohl pokračovat ve svém poslání (J 8,59; Mt 12,14–15; J 10,39). Nepodrobil se utrpení pokaždé, když se k tomu naskytlá příležitost, ale stáhl se nebo odešel, a kříž se podrobil jen ze zcela konkrétního důvodu pro větší dobro.

Copak Bůh nemá v nenávisti rozvod?

Malachiáš 2,16 (ČSP) říká: „Neboť nenávidím propuštění, praví Hospodin, Bůh Izraele, a toho, kdo přikrývá násilí na svém oděvu, praví Hospodin zástupů.“ V mnoha obětech/lidech, kteří prožili domácí násilí, tento verš zanechává pocit, že musí volit mezi svou vírou a svobodou. Toto poselství je však určeno mužům v komunitě, kteří se s bezostyšnou lehkostí rozvádějí se svými manželkami. V době vzniku tohoto textu byly bezpečnost a živobytí žen úzce spjaty s jejich rodinným stavem. Záměrem celé pasáže, z níž je tento verš často vytrhován, je napomenout muže, kteří přistupovali k rozvodu velmi lehkovážně a ohrožovali své ženy tím, že je v případech rozvodu nechávali bez prostředků.

Zajímavá je i druhá polovina tohoto textu – v té době muži symbolicky přikrývali své ženy pláštěm, aby dali najevo, že je budou chránit (Rt 3,9). Malachiášova zmínka o „přikrytí násilí na svém oděvu“ znamená porušení manželské smlouvy tím, že muž ženu nechránil.⁶⁵ Bůh sice nenávidí rozvod, ale také nenávidí zneužívání a násilí. V této pasáži šlo o ochranu žen v této kultuře, v této době, před zneužíváním a strádáním.

⁶⁵ Paynter, H. (2020). The Bible Doesn't Tell Me So: Why You Don't Have to Submit to Domestic Abuse and Coercive Control. United Kingdom: Bible Reading Fellowship.

Zdroje pro použití v rámci bohoslužby

Čtení založené na Matoušovi 25,35–46

Byla jsem hladová a dali jste mi chléb.
Měla jsem žízeň a dali jste mi napít.
Byla jsem cizinka a přivítali jste mě.
Byla jsem nahá a dali jste mi oblečení.
Byla jsem nemocná a navštívili jste mě.
Byla jsem ve vězení a přišli jste za mnou.
Byla jsem znásilněna a stáli jste při mně.
Byla jsem zbita a zajistili jste mi útočiště.
Byla jsem obtěžována a pomohli jste mi jednat.
Bylo na mě páčáno násilí a zasáhli jste.
Trpěla jsem bolestí a utěšili jste mě.
Krvácela jsem a ošetřili jste má zranění.
Osířela jsem a byli jste mi matkou.
Byla jsem osamělá a vzali jste mě za ruku.
Nebyla jsem hodna úcty a věřili jste ve mě.
Byla jsem obětí a dali jste mi sílu.
Byla jsem zmatená a dali jste mi moudrost.
Mlčela jsem a naslouchali jste mi.
Hledala jsem a hledali jste se mnou.
Klepala jsem a otevřeli jste dveře.

Vyznání

Bože, ty znáš naše srdce, naši mysl, naše pocity a myšlenky. Znáš těžké kameny, které tíží naši duši. Pláčeme za všechny, kteří nemohou být zachráněni. Potěš nás, když truchlíme nad ztrátou životů žen v důsledku násilí. Posiluj nás, když prolomíme mlčení, postavíme se zlu a budeme volat po spravedlnosti. Pomoz nám vidět řetězy, které nás svazují, a řetězy, které nasazujeme druhým. Osvobod' nás, abychom mohli kráčet v plnosti života, která je zaslíbena všem lidem. Dovoľ nám žít podle tohoto slibu v každém okamžiku našeho života.

Amen.

Modlitba

Bože lásky, pomoz nám najít vhléd, abychom rozpoznali násilí ve všech jeho podobách, a odvahu pojmenovat ho a mluvit za spravedlnost.

Kéž Pán Ježíš požehná každému z nás soucitem se zranitelnými a milostí stát při nich a sdílet s nimi jeho sílu.

Kéž nám Duch svatý požehná srdcem plným modlitby a mocí přinášet mír a proměňovat svět.

Modlíme se za systémy, které bojují s nevhodnými postoji, korupcí a krutostí.

Milující Bože, ty jsi ten, kdo touží po tom, aby všichni lidé byli uvedeni do pečujících vztahů mezi sebou navzájem i s tebou.

Ukaž nám cestu ke spravedlnosti a naplň nás svou uzdravující mocí skrze Ježíše Krista, našeho Pána.

Amen.

Charta ohledně domácího násilí

Tato církev/sbor:

1

Chápe domácí násilí jako vzorec chování v jakémkoli vztahu, který je používán k získání nebo udržení moci a kontroly nad intimním partnerem.

6

Bude spolupracovat se specializovanými službami pro oběti domácího násilí, bude se od nich učit a vhodným způsobem je podporovat a bude zveřejňovat jejich práci.

2

Věří, že domácí násilí ve všech jeho formách je nepřijatelné a neslučitelné s křesťanskou vírou a křesťanským způsobem života.

7

Bude usilovat o zaškolení poradců, kteří budou podporovat používání pokynů pro správnou praxi a budou informovat církev o tvorbě a aplikaci těchto pokynů.

3

Přijímá, že domácí násilí je závažný a komplexní problém, který se vyskytuje v rodinách v církvi i v širší společnosti.

8

Bude adekvátně vyučovat o tom, že domácí násilí je hřích.

4

Zavazuje se naslouchat, podporovat a pečovat o osoby postižené domácím násilím.

9

Bude učit, co znamená být mužem a ženou, kteří jsou stvořeni k Božímu obrazu jako sobě rovní.

5

Bude vždy klást bezpečnost žen a dětí postižených domácím násilím jako nejvyšší prioritu.

10

Věří v obnovu obětí/osob, které prožily domácí násilí, podle Izajáše 61,3, kde Bůh říká, že jim chce dát „místo popela na hlavu čelenku, olej veselí místo truchlení, závoj chvály místo ducha beznaděje“.